

Mali trgovec

Izhaja vsako soboto. Naročnina se plačuje vnaprej in stane letno Din 60.—, polletno Din 30.—, mesečno Din 5.—. Ob plačevanju za nazaj stane list letno Din 70.—, polletno Din 35.— in mesečno Din 6.—. Rokopisov ne vračamo. Uprava in uredništvo: Gregorčičeva ulica šte. 23, telefon šte. 2552. Poštni predal 169. Čekovni račun šte. 15.420.

Leto II.

V Ljubljani, dne 16. avgusta 1930.

Štev. 33.

Zakaj propadajo novoustanovljena trgovska podjetja?

»Mnogo je poklicanih, a malo izvojenih?«

Res je sicer, da je bil že v pretekli dobi lep del novoustanovljenih trgovskih podjetij zapisan propadu že v prvem ali vsaj v drugem letu. Odstotek takih propadlih poizkusov je bil največji neposredno v prvih povojnih letih in se je pričel šele zadnji dve leti nekoliko nižati, vendar je še danes število takih slučajev nenormalno veliko.

Značilno je, da je število ponesrečenih trgovskih in industrijskih podjetij neprimerno večje kot število neuspešnih obrli, kar nam svedoči, da je glavni vzrok neuspehov: pomanjkanje potrebnih denarnih sredstev, ki jih trgovina in industrija rabila v veliko večji meri, dočim rabi velika večina obrtnih podjetij razmeroma manjši kapital.

Izven vsakega dvoma je, da je ustvarila slaba gospodarska konjunktura že sama po sebi neprikladne razmere za snovanje trgovskih podjetij, vendar pa temelji večina neuspehov na snovaljih samih.

Te vzroke, ki izhajajo prav vsi iz slabo sestavljenega načrta, bi v glavnem razdelili na sledeče:

1. pomanjkanje potrebnih denarnih sredstev,
2. nedostajanje strokovne izobrazbe in
3. premajhna energija..

Navadno ne najdemo nikjer enega samega teh vzrokov, marveč so združeni vsi trije skupaj ter je običajno pri takih slučajih glavni vzrok neuspeha: nedostajanje potrebne strokovne iz-

obrazbe, ker je bil vsled te pomanjkljivosti slabo sestavljen že načrt sam in so se pokazala razpoložljiva denarna sredstva kot nezadostna, kar je omalo-dušilo snovatelja tako, da je izgubil živost in voljo: energijo.

Uspeh je odvisen v veliki meri od značaja snovatelja samega. Dokler on sam nima zaupanja vase, naj ne pričenej ničesar, temveč naj izpopolnjuje svoje znanje in išče novih poti. Nasprotno pa prevelika samozavest, odklanjajoča vse luje nasvete, ni samozavest, temveč: puhloglavost in Irma.

Z ozirom na značaj snovateljev najdemo med njimi tudi razne prenaglate zaletele, nasprotno pa zopet še večje število preveč preudarnih oklevačev. Kar uslvarijo prvi, se navadno ponesreči, pri drugih pa samo bele vrane sploh pridejo kdaj do odločitve. In če pridejo, jih navadno uniči pomanjkanje energije.

Pri ustanavljanju novega podjetja naj vodi snovatelja strokovna usposobljenost in trezen preudarek, izrabljajoč vse skušnje, pridobljene v teoriji in v praksi.

Izmed poedinih napak zagreši snovatelj največkrat to, da se uračuna pri določitvi višine potrebnega kapitala; vsled česar zaide navadno kaj kmalu v slisko, iz kalere se reši le tedaj, če ima za take slučaje naprej določeno rezervo, oziroma če je ob sestavi načrta kalkuliral popolnoma realno s svojo kreditno vrednostjo. Zato naj tudi strokovno usposobljeni snovatelji raz-

polaga še s posebno rezervo v primerni višini nad potrebnim obratnim kapitalom, ali pa vsaj z res sigurno in reelno kreditno vrednostjo.

Pomanjkanje strokovne usposobljenosti, ki je drugi glavni vzrok ponesrečenih pričetkov, je sicer deloma nadomestljiva s pridobitvijo strokovno sposobnega in zaupanja vrednega družabnika, a je snovatelj sam običajno celo življenje odvisen od njega, ako se ne potruji pridobiti si potrebno znanje iz strokovnega čtiva in iz prakse.

Ravno tako kot prevelika samozavest, tvori lep del neuspehov tudi premajhna energija. Vendar uspeva lahko

tudi manj energičen trgovec, če ima na razpolago druge pogoje. Dobro pa je, ako se nasloni na energičnega dobrega prijatelja, v katerem lahko najde zašlombo.

Vzroke smo obdelali le v grobih glavnih potezah, in imamo seveda še nebroj drugih, nič manj važnih, kakor: bolezni in slične nesreče, družinske razmere itd.

Omejili smo se le na one, ki poleg neugodne konjunktore predstavljajo veliko večino in katere je moči vsakomur preprečiti že v početku s preureditvijo načrta, ali pa se jim izogniti kasneje s primernimi ukrepi.

Sovjetska trgovinska ofenziva.

Vedno jasneje se kaže, da ruske trgovinske ekspanzivnosti ni toliko izzvala potreba po tujem denarju, marveč, da tiči za temi dejanji skril glavni namen: povzročiti trgovinsko zmedo in s cenanim blagom izzvali nezadovoljstvo ter na ta način v drugih državah ustvajati teren za svoje politične namene.

Blago, ki ga Rusija izvažja v inozemstvo ne samo, da nima cene, ki bi bila v stanu kriti reelno režijo, marveč se lep del ruskega izvoza nanaša tudi na tako blago, za katerega izdelavo so morali Sovjeti surovine kupiti v drugih državah in jih seveda plačati. In glejte, čudo: na inozemske trge postavljeno blago je navzlic temu cenejše kot je samo cena surovin, ki so jih sovjeti nabavili v inozemstvu. Tako izvažajo gumijeve izdelke, tekstilije in slično blago.

Res je, da je uvedba prisilnega dela morda nekaj cenejša kot produkcija potom plačanih delavcev. Vendar tudi v Rusiji produkcija nekaj stane, ker morajo tudi tam delavci živeti in princip sovjetske vlade je, da bodi njihov delaven človek boljše plačan kot kjerkoli drugje. Večina ruskega izvoza pa ne krije niti normalnih stroškov produkcije, ki je običajna v drugih državah.

Konečno je tudi to res, da jih domače blago ne stane nič, ker je vse državna last.

Najbolj žalostna resnica pa je ta, da taka eksploatacija domačih zakladov in podarjevanje blaga v inozemstvo pomeni gospodarsko izropanje lastne države ter je samo vprašanje kralkega časa: kdaj dospe vse to na ono točko, ko bo pol nazaj nemogoča in škoda nepopravljiva?

ln še drugo vprašanje: ali ta zunanji blesk res služi političnim namenom Sovjetov?

Dosedanje trgovinske pogodbe, ki so jih sklenili Sovjeti z inozemstvom, nam kažejo kot drugo pogodnico vedno samo take države, ki so izpremenci socialnega reda po sovjetskem vzorcu najmanj naklonjene (Italija, Anglija) in iščejo s tem samo dvojne koristi: nabavo cenenejšega blaga ter dobičkanosno prodajo lastnih izvoznih produktov.

Trenutno je sicer sovjetski dumping škodoval trgovini dosedanjih izvoznih držav, zlasti agrarnih, med katerimi je najbolj prizadeta Poljska, pa tudi mimo nas ni šel brez vpliva in škodoval zlasti lesni in žilni trgovini. Gotovo pa je, da je taka trgovinska politika najbolj na škodo ruskemu gospodarstvu in nič manj sovjetskim političnim načrtom.

Pridobivajte našemu listu vedno nove naročnike!

Uprava trgovine.

(Nadaljevanje.)

Na podlagi pravilno urejenega knjigovodstva dobimo tedaj vse podatke za sestavo računa zgube in dobička iz posameznih računov v glavni knjigi, ker smo pri glavnih računih izkazali naše dobroimetje in naša bremena po stanju, izkazanem v zadnji bilanci.

Eventuelne razlike, ki so nastale med poslovnim letom na korist, oziroma na zgubo našega premoženjskega računa vsled raznih zunanjih (izven knjigovodstva) vplivov, izravnamo pred sestavo letnih računov na ta način, da tako povišanje našega imetja izkažemo kot posebno postavko v dobičku, zmanjša-

nje vrednosti premoženjskih računov pa kot izgubo, v bilanci pa pokazujemo stanje posameznih premoženjskih računov v njihovi pravi vrednosti na sklepni dan. To velja zlasti za zvišanje ali znižanje dubioznih dolgov in terjatev, kakor tudi za zvišanje ali znižanje vrednosti kateregakoli drugega premoženjskega računa, ki je nastalo vsled posebnih prilik med poslovnim letom, ne da bi tako spremembo med letom knjigovodsko izpeljali.

Tako sestavljeni račun izgube in dobička kaže sledečo sliko:

Predmet	Izguba	Dobiček
Odpis izgubljenih terjatev pri dolžnikih	5.000	—
Znižanje stanja dubioznih dolžnikov iz lanske bilance	—	3.000
Odpis v prejšnji bilanci kot spornih izkazanih upnikov (polovična poravnava)	900	—
Obresti računa denarnih zavodov	42.000	11.000
Pripis obresti računa dobaviteljev	25.000	—
„ „ „ odjemalcev	—	29.000
Blagovni stroški: V letu 1929 predplačani	800	—
„ „ „ izplačani leta 1930	28.500	—
Kosmati dobiček pri blagu	—	377.000
10% odpis premičnega inventarja	3.488	88
2% odpis nepremičnega inventarja	3.600	—
Režijski stroški: V letu 1929 predplačani	1.000	—
„ „ „ „ „ zaostali	—	2.000
„ „ „ „ „ leta 1930 izplačani	152.200	—
„ „ „ „ „ povrnjeni	—	1.300
Kurzna izguba pri vrednostnih papirjih	3.500	—
Čisti dobiček	157.311	12
	423.300	423.300

Razlika, za katero je vsota dobiček izkazujočih zneskov večja od vsote, ki izkazuje postavke izgube med poslovnim letom, je naš čisti dobiček. Ako pa je skupna vsota stolpca izgub večja od skupne vsote dobička, predstavlja razlika našo čisto izgubo med poslovnim letom. To razliko zaradi izenačenja končnih vsot postavimo vedno v manjši stolpec (čisti dobiček pod stolpec izgube, čisto izgubo pa pod dobiček).

V našem slučaju izkazuje račun izgube in dobička: čisti dobiček v znesku Din 157.311:12.

BILANCA.

Dočim je račun izgube in dobička slika med poslovnim letom doseženih uspehov in neuspehov, je bilanca ali letni premoženjski račun zrcalo našega gospodarskega stanja ob zaključku poslovnega leta. Ta slika mora biti jasna ter se ne smemo pustiti zavajati v zmotno zaradi lastnega optimizma, nasprotno pa tudi ne smemo gledati pesimistično, ker nam tudi navidezni neuspehi zmanjšujejo vztrajnost ter ubijajo potrebno samozavest in s tem jemljejo

veselje do dela ter nam zmanjšujejo odpornost.

Ako smo upoštevali navodila za vodstvo knjig med poslovnim letom, ter tudi popis vrednosti naših premoženjskih delov koncem leta izvršili pravilno, je sestava bilance lahka stvar ter istočasno izključuje vsako zmotu.

Tudi za sestavo bilance se poslužujemo običajnega obrazca z dvema denarnima stolpcema ter zbiramo v prvem stolpcu vse vrednosti našega dobroimelja (aktiva), v drugega pa beležimo naše dolgove in bremena (pasiva) z vrednostjo, ki jo izkazuje odgovarjajoči račun v glavni knjigi na zaključni dan. Ni treba pripominjati, da morajo tozadevna salda popolnoma soglašati z izvlečki in popisi posameznih premoženjskih računov, ker smo to ugotovili že pri navodilu za predbilančno poslopanje.

Vrednost posameznih računov doženemo tedaj na ta način, da smo k izkazanemu premoženjskemu stanju vsakega poedinega računa iz prejšnje bilance prišteli vse one poslavke prometa med poslovnim letom, ki to stanje zvišujejo, ter odbili tiste vsote, ki stanje računa med poslovnim letom znižujejo. Ti podatki so nam na razpolago v otvoritveni bilanci in v že sestavljenem računu denarnega prometa. Izjemo tvorijo samo račun blaga, za katerega smo morali ob sklepu leta sestaviti našo lastno vrednost blagovnih zalog na zaključni dan.

Poleg prometnih postavk izpreminjajo nekatere račune tudi podatki iz računa zgube in dobička, in sicer samo one vsote, ki jih račun denarnega prometa ne vsebuje, ker smo jih odpisali ali prišteli šele v predbilančnem poslopanju ob zaključku poslovnega leta ter kot take tudi posebej izkazali v računu zgube in dobička. Te postavke so predvsem: odpisi dubijoz, kurzni izgub, vrednosti inventarja in slično.

Bilanco sestavljamo tedaj na podlagi:

1. zadnje bilance,,
2. denarnega prometa in
3. računa zgube in dobička.

Seveda se mora končno stanje vrednosti docela ujemati tudi z vrednostjo,

ki jo izkazuje zaključeni račun v glavni knjigi, oziroma vsota v odgovarjajočem izpisu.

Ako obdelujemo posamezne račune na podlagi omenjenih pomočkov, dobimo sledečo sliko: (Številke v oklepaju pojasnjujejo, iz katerega omenjenih treh virov smo dobili podatek za izračunavanje salda.)

Račun blagajne:

Stanje začetkom leta (1) Din	2.500,-
Prejemki (2) „	6.115.300,-
Skupaj Din	6.117.800,-
Izdalki (2) „	6.088.500,-
Stanje koncem leta Din	29.300,-

Blagajniško stanje koncem leta je naše dobroimelje; tedaj ga knjižimo v bilanco pod aktiva.

Račun dobaviteljev (upnikov):

Stanje začetkom leta (1) Din	220.000,-
Prejemki (2) „	1.740.000,-
Pripisane obresti (3) „	25.000,-
Skupaj Din	1.985.000,-
Izdalki (1) „	1.735.000,-
Popust dubioznih dolgov (1 in 3) „	900,-
Stanje koncem leta Din	249.100,-

Ker je to čista vsota, ki jo koncem poslovnega leta dolgujemo našim dobaviteljem kot pasivno postavko v bilanci.

S tem, da smo odpisali koncem leta dogovorjeno polovico v lanskim (otvoritveni) bilanci izkazanih spornih dolgov v znesku Din 900,- in izkazali čisto vsoto, odpade račun dubioznih dobaviteljev. Odpisani znesek Din 900,- odpišemo z rdečilom tudi v glavni knjigi.

Račun odjemalcev (dolžnikov):

Stanje začetkom leta (1) Din	350.000,-
Izdalki (2) „	1.105.000,-
Pripisane obresti (3) „	29.000,-
Skupaj Din	1.484.000,-
Prejemki (1) „	1.042.000,-
Odpis popolnoma iz- gubljenih terjatev (3) „	5.000,-
Stanje koncem leta Din	437.000,-

Konečna vsota izkazuje del našega premoženja, ki ga imamo tirjati pri naših dolžnikih; zato jo vknjižimo med aktiva v bilanci. (Dalje prih.)

A. Koruza:

Trgovsko knjigovodstvo in konkurzni zakon.

Z ozirom na dejstvo, da se še danes veliko trgovcev ne zaveda v zadostni meri, da morajo v današnji dobi voditi pravilno knjigovodstvo, ako hočejo dobro uspevati in sploh živeti v današnji težki krizi, smatram potrebno, podati nekaj pojasnil, zlasti z ozirom na enostaven sistem knjigovodstva, ki ga vodi večina naših trgovcev. Nemalo je pri nas trgovcev, živečih v prepričanju, da je zadoščeno zakonu, ako vodijo blagajniško knjigo in saldakonti, to je seznam upnikov in dolžnikov. V tem oziru smo še jako daleč za nemškimi in sosednimi tržaškimi trgovci in bo potrebno še mnogo, mnogo pisanja, oziroma točnih zakonskih določil, da bode tudi pri nas zavladal v tem oziru red.

Radi tega stanja je z veseljem pozdraviti novi konkurzni zakon, ki je sicer v splošnem mnogo milejši od francoskega in italijanskega, na katerem v glavnem bazira; to pa radi tega, ker upošteva naše trgovske razmere; vendar pa je dovolj strog in znači velik korak naprej v vsakem oziru. Zlasti je pozdraviti dejstvo, da a priori odklanja vsako poravnalno postopanje za vse one trgovce, ki ne vodijo trgovskih knjig, predpisanih po zakonu. To stališče je pravilno, ker spada v zapor vsakdo, ki hoče danes igrati trgovca brez potrebnih knjig in kontrole ter plačevati upnike le v odstotkih.

Člen 4. zakona o poravnava določa med drugim:

Sodnik mora zavrniti predlog o poravnavi za trgovca, ki ne vodi po zakonu predpisanih trgovskih knjig.

Člen 52 pravi med drugim:

Ne sme se odobriti sklenjene poravnave, ako bi ista radi pomanjkanja knjig ne smela biti otvorjena.

Konkurzni zakon vsebuje nadalje kazenska določila za vse trgovce, ki bi prišli v konkurz, a niso vodili potrebnih knjig.

Nastaja logično vprašanje, katere knjige so po zakonu predpisane in kaj smatra zakon kot pravilno knjigovodstvo.

Pri nas je v veljavi še stari avstrijski trgovski zakon, ki je v resnici star v vsakem oziru, in ta določa v členu 28: Vsak trgovec je obvezan voditi knjige iz katerih so vsak hip popolnoma razvidni njegovi trgovski posli in njegovo imovinsko stanje.

Določuje tudi kazni (člen 486): Trgovec, dolžnik, ki ne vodi knjig po predpisu zakona tako, da se more točno ugotoviti njegova imovina, je kaznovan s strogim zaporom od 3 do 12 mesecev, kdor pa vodi knjige nezadostno ali površno in postane insolventen, je kaznovan z enim do šest mesecev zapora.

Kot razvidno, zakon ne predpisuje sistema in ne navaja, katere knjige se morajo voditi. To dejstvo se splošno izrablja. Izrabljanje pa bi postalo takoj nemogoče, kakor hitro bi se sodniki postavili na stališče duha in name na, ki ga zakon zasleduje.

Deloma se je to tudi izvršilo, ko se je v raznih avstrijskih razsodbah predpisalo poleg obveznih glavnih knjig še sledeče knjige: Bilanca, inventar, fakturna knjiga, knjiga pisemskih kopij in knjiga deležev.

Pri nas v Jugoslaviji se žal pri konkurzi veliko premilo postopa, kar je gotovo v največjo škodo trgovcem-upnikom, trgovskemu kreditu, domačemu in tujemu in splošno celi trgovini. Trgovec se mora zavedati svoje velike odgovornosti in znati, da mu v slučaju slabega in nemarnega gospodarstva grozijo kazenska določila.

Ker živi pri nas, kot sem že omenil, mnogo trgovcev v prepričanju, da so zadostili zakonskim določilom, ako vodijo blagajniško knjigo, saldakonti in inventar, ter smatrajo to kot pravilno izpeljano enostavno knjigovodstvo, hočem podati k temu nekaj potrebnih pojasnil.

Za enostavno knjigovodstvo ni nikjer predpisano, vsaj natančno ne, katere knjige se morajo voditi in kako naj se iste vodi, da se mo-

rejo smatrati za redan sistem knjigovodstva. Pri tem sistemu odvisi pač od mnenja vsakega posameznika, da knjige in knjiženje prilagodi zahtevam svojega obrata. Vendar se ne more trditi, oziroma mora vsak strokovnjak za knjigovodstvo odločno zanikati, da bi predstavljale blagajniška knjiga, saldokonti in inventar že izpeljano enostavno knjigovodstvo. Iz teh knjig so pač razvidni trgovčevi posli, ne more se pa ugotoviti njegovega imovinskega stanja. Vodstvo takih knjig odgovarja torej le deloma predpisom zakona.

To nam bo postalo bolj umljivo, ako ugotovimo, kaj razumemo pod sistemom knjigovodstva. Mnenja vseh priznanih strokovnjakov na tem polju se strinjajo v sledeči ugotovitvi:

Kot sistem knjigovodstva je smatrati le tisto vodstvo knjig, na podlagi katerega zamoremo vsak čas z vso gotovostjo ugotoviti imovinsko stanje, ter nam služi materialen popis imovine le kot kontrola stanja, ki smo ga dobili iz knjig.

Materijalen popis blaga in imovine, napravljen na podlagi faktičnega stanja, nam pove kaj obstoja, iz knjig pa moramo dobiti to kar bi moralo obstojati.

Torej le na podlagi knjig sestavljeno bilanco, kontrolirano s popisi: blaga, menic, efektov, denarja itd. zamoremo smatrati kot popolnoma pravilno in odgovarjajočo zakonskim predpisom.

Pri enostavnem knjigovodstvu so tedaj neobhodno potrebne sledeče knjige: blagajniška, fakturna, saldokonti, glavna knjiga in ostale pomožne knjige, ki sicer niso predpisane za ta sistem, a je njih vodstvo v prvi vrsti v korist trgovca samega. Ako se ne vodi posebna režijska knjiga, mora vsebovati vse tozadevne račune glavna knjiga.

Gotovo mi bode tu marsikdo napravil razne opazke, našel še celi kup knjig, ki so še potrebne, kar ne zanikam; pripominjam le, da bi značilo pri nas, da ne govorim o južnih krajih naše domovine, že velik napredek v trgovini, ako bi vsi trgovci vodili le gori navedene knjige.

Zdelo se bode čudno, a je resnično, da so pri nas tudi izobraženi veletrgovci in industrijalci, ki živijo še vedno v prepričanju, da je vodstvo pravičnega knjigovodstva za trgovca luksuz, ki smatrajo racionalizacijo dela kot zelo dobro uspešno, ako omejijo celo knjigovodstvo na blagajno in saldokonti.

Dnevno se slišijo razne argumentacije kot: »Če hočem pri mojem obratu voditi natančno kontrolo moram najeti tri do štiri uradniške moči. Najboljša kontrola sem jaz in moje oči. Zaupam svojim uslužbencem in mi je kontrola s knjigami nepotrebna. Potom vsakoletnega popisa imovine ugotovim svoje poslovanje.« Še mnogo je takih dokazov, med drugimi tudi ta, da danes še ni bil noben trgovec kaznovan radi pomanjkanja knjig, čeprav jih je že mnogo faliralo in so izročili sodišču le blagajniško knjigo.

Je nekaj resnice na teh ugovorih, vendar jih bode vsak lajik z lahkoto pobil. Našel sem pri veletrgovinah in industrijah lepo urejeno in ažurnirano knjigovodstvo, čeprav je vodil vse knjige en sam uradnik, oziroma celo uradnica. Poslovanje, ki sloni na zaupanju pa je bilo vedno vsaj neprevidno, ker je dalo možnost do številnih tatvin. Bilo je tudi v škodo samih nameščencev, ki so končali v zaporih, največkrat pa v škodo trgovca, ki je faliral, njegov nameščenec pa odprl novo trgovino. Koliko tuda zla bi se dalo preprečiti z uvedbo priproste, enostavne, a stroge kontrole! Glede sodnije je gotovo, da ne more iti preko zakona, čeprav je stari avstrijski zakon jako pomanjkljiv, in trgovca gotovo zadene kazni, ako mu je greh dokazan.

Gotovo je, da bode bodoči jugoslovanski trgovski zakon, ki je že danes skrajno potreben, mnogo jasnejši v vseh oziarih, ter bode uredil tudi vprašanje knjigovodstva. Za to nam daje jamstvo sedanji novi zakon o konkurznem postopanju.

Želeti pa je, da bi naši trgovci sami prišli do prepričanja, da ni trgovec, kdor zna samo prodajati in kupovati, indiferentno ali na kile ali na vagone, pač pa tisti, ki zna urediti tudi administracijo svojega podjetja.

Varstvo interesov našega sadnega izvoza.

Pri naši trgovinski agenciji na Dunaju se je pod imenom »Jugoimport« osonoval poseben oddelek, ki bo reguliral uvoz in oskrboval prodajo našega sadja v Avstrijo, pa tudi na Češkoslovaško in Poljsko.

Vsled neorganizirane sadne trgovine se je doslej večkrat dogodilo, da je bil zlasti dunajski trg nenadoma tako prepravljen z našimi sadjem, da so ga morali naši trgovci prodajati v prav ugodnem slučaju komaj za polovično ceno; največkrat pa se je dogodilo celo to, da je izkupiček jedva pokrival transportne in druge stroške. To zlasti vsled tega, ker nismo imeli niti lastnih skladišč, niti zaupanja vrednih komisijonarjev.

»Jugoimport« pa, ki stoji pod kontrolo naše države in za katerega ona

sama prevzema tudi jamstva, bo v takih slučajih prevzel blago v komisijsko prodajo ter skušal ob času navala blaga na trg blago začasno vskladiščiti ter poiskati primernejše prodaje, obenem pa bo skrbel za to, da naš trgovec pride ob prodaji tudi res do plačila.

Obenem bo imela novoustanovljena družba tudi dolžnost regulirati naš uvoz, da se ne pojavi preveč blaga obenem na trgu. Ustanovitev tega podjetja je zlasti za Slovenijo velike važnosti, ker bo očuvala novoustanovljena družba marsikaterega našega trgovca pred izkoriščanjem od strani nesolidnih posredovalcev.

Pojasnila so našim interesom brezplačno na razpolago pri Zavodu za pospeševanje zunanje trgovine v Beogradu.

Reforma prometnega davka.

Eden najbolj sitnih davkov za trgovca — zlasti detajlista — je prometni davek, ki je bil uveden pri nas leta 1921 po vzorcu drugih evropskih držav.

Ta davek je s svojimi kasnejšimi dopolnitvami podraževal cene na drobno, ker je bilo vsako blago obdavčeno po večkrat, kolikorkrat je pač premenilo lastnika, tako, da je višina prometnega davka često dosegala 5 in celo več odstotkov, dasiravno je bil prometni davek navidezno samo 1 odstotek vrednosti.

Za blago, ki se je izdelalo v naši državi, je bil ta davek celo večje breme nego za uvoženo blago, ker je od uvoženega blaga plačal prometni davek navadno samo veletrgovec ob uvozu in trgovec ob prodaji. Uvoženo blago se je tedaj v večini slučajev podražilo samo za dva odstotka. Pri doma izdelanem blagu pa je najprvo bilo potreba plačati prometni davek od surovin, potem je producent zopet plačal davek od izdelkov, veletrgovec zopet od prodaje trgovcu in končno še trgovec ob prodaji konsumentu. Domači proizvodi so bili tedaj s to davščino povprečno štirikrat-

no obremenjeni, dočim so bile obremenitve uvoženega blaga povprečno dvakratne. Seveda so bile obremenitve obojih proizvodov navadno še po večkratne, ker v največ slučajih blago ni prišlo do konsumenta samo s posredovanjem veletrgovca in trgovca, temveč še preko drugih posrednikov.

Kralj pa je dne 12. t. m. podpisal reformo zakona o prometnem davku, veljavnem za vso državo, ki bo stopil po vsej priliki z novim letom v veljavo. Ta novi zakon o prometnem davku stoji na edino pravilnem naziranju, naj se prometni davek za vsako blago pobira samo enkrat, ne glede na to, skozi koliko rok gre blago, predno pride h konsumentu.

Samo enkratna obremenitev je predvidena tudi za doma izdelano blago, ker se tu odšteje davek, ki je bil plačan za surovine.

Glede uvoženega blaga pa je predvidena tudi samo enkratna obremenitev, ki jo plača uvoznik ob uvozu, dočim so vsi nadaljnji posredovalci do konsumenta te davščine prosti.

Na ta način bo velika večina trgovcev in obrtnikov sploh oproščena teh dajatev in dolžnosti vodstva seznamov o opravljenem prometu, ker bo od večine blaga prometni davek plačan že pri producentu ali pri veletrgovcu, oziroma pri uvozniku.

Novi zakon ne bo določeval sicer enako stopnjo prometnega davka za vse proizvode, marveč bodo različne stopnje

šele naknadno določene za posamezne vrste blaga od obširne komisije strokovnjakov.

Naše izvozno blago pa bo tudi v bodoče oproščeno prometnega davka.

Dalekosežnost novega zakona je vsled njegove elastičnosti zelo velika, in se z novim ustrojem pobavimo, kakor hitro nam bodo znani tudi detajlni obrisi in stopnje prometnega davka.

Gospodarske beležke.

Nova agrarna konferenca v Varšavi.

Kot odmev zadnji agrarni konferenci v Sinaji med Jugoslavijo, Romunijo in Madjarsko, kateri je sledil še pomembnejši sklep trgovinske pogodbe in ustvaritev pogojev za carinsko unijo med Jugoslavijo in Madjarsko, je napovedana na pobudo Poljske nova konferenca poljedelskih ministrov agrarnih držav v Varšavi, ki se bo bavila z načrti za ozdravljenje kmetijstva.

Značilno je tudi dejstvo, da gospodarsko časopisje industrijaliziranih držav, ki je prvotno smatralo sinajsko konferenco za afont na njihove interese, spremlja delo za agrarno sanacijo sedaj že z večjo naklonjenostjo.

Za pospešitev vinskega izvoza.

Pri Privilegiranem društvu za izvoz poljskih pridelkov v Beogradu se ustanovi tudi vinski oddelek, čigar namen je: otvoriti našim vinom pot v inozemska tržišča in dvigniti njih ugled. Oddelek bo razpolagal z lastnimi kletmi v inozemstvu in bo strogo gledal na to, da se naša vina od strani inozemskih kupcev ne bodo kvarila kot se je to doslej dogajalo.

Obvezno zavarovanje proti toči.

V poljedelskem ministrstvu se izvršuje zakonski načrt za dolžnost obveznega zavarovanja posevkov proti toči.

Razbitje pivovarniškega kartela?

Zastopniki pivovarj se na zadnji konferenci niso mogli zediniti za razdelitev rajonov, vsled česar je bila konferenca prekinjena brez uspeha.

Cene na debelo.

Po dolgem času pokazuje indeks cen na debelo, ki se vodi od leta 1926, ko je bil ustanovljen s 100 enotami za vsak poedini produkt pri ekonomskem oddelku Narodne banke, nasproli juniju majhen porast v juliju za nekatere produkte, vendar je splošni indeks še vedno manjši kot je bil lansko leto ob tem času. Posamezne skupine produktov kažejo sledeči razvoj cen:

	julij 1929	junij 1930	julij 1930
rastlinski proizvodi	109.8	91.5	96.7
živalski proizvodi	113.3	93.7	97.7
industrij. proizvodi	91.8	80.5	80.2
skupni indeks	99.7	86.8	88.8

Zvišanje cen poljskih pridelkov je za naše gospodarstvo ugoden pojav in priča o dobrih izgledeh za izvoz naše nadprodukcije, vendar ne moremo trditi, da je to izboljšanje trajnega pomena, dasiravno je opažati malenkostno napredovanje cen poljskih produktov tudi v ostalih državah sveta, medtem ko se navzlic temu skupni indeksi cen še vedno povsod nižajo.

Novi koleki

po 50 par ter po 1, 3 in 50 Din pridejo v promet 1. septembra. Stari koleki imajo veljavo, dokler se ne porabijo.

Kranjska industrijska družba

prične v svoji tovarni tudi z izdelovanjem bakrene žice in bakrene pločevine v tako velikem obsegu, da postane ob izvršitvi načrta eno največjih tovrstnih podjetij v Evropi.

Nezdravo naraščanje uvoza premoga.

Dasiravno je za nekatere vrste obratov potreben inozemski premog, vendar krijejo svoje potrebe po navadnem premogu, ki ga proizvajamo sami doma, tudi razna druga podjetja, vsled česar so zapadli domači premogovniki v težko krizo, ki še bolj povečava že ilak neugodno gospodarsko konjunkturo. Dočim smo leta 1927 v prvem polletju uvozili iz inozemstva 187,5 tisoč ton, se je povečal uvoz leta 1928 na 235,8, 1929 na 258 in letos na 296,6 tisoč ton. Več kot dve tretjini tega uvoza bi lahko kril naš domači premog ter bi bilo hvalevredno in umestno s posebnimi odredbami ustaviti to nezdravo naraščanje uvoza.

Uvoz prometnih sredstev lansko leto.

Lansko leto smo uvozili v državo sledeča prometna sredstva (z vrednostjo v milijonih dinarjev): 5515 komadov koles (5,5), 969 motornih koles (8,9), 132 prikolic (0,7), poleg tega pa še 600 ton nadomestnih delov za kolesa, iz katerih se je v domačih tovarnah zopet sestavilo nekaj tisoč koles. Avtomobilov smo uvozili 341 komadov tovornih (13) in 2146 osebnih (84,9).

Motornih koles smo največ uvozili iz Nemčije (311 kom.), iz Anglije 297, iz Amerike 142, oslanek iz Belgije, Avstrije in Francije.

Tovorni avtomobili so največ ameriško blago (166 kom.), oslanek pa odpade na Belgijo (56), Nemčijo (45), Avstrijo (27), Italijo (20), Češkoslovaško (17), in Francijo (5).

Osebnih avtomobilov so zopet po večini ameriškega izvora (1076) ter ji sledijo: Belgija (314), Nemčija (204), Italija (175), Francija (165), Češkoslovaška (68), Avstrija (63) in Kanada (54).

Obrestovanje pri Poštni hranilnici.

Poštna hranilnica javlja, da ne bo več obrestovala malih vlog (do 20 Din) in ne takozvanih dijaških vlog (do 100 dinarjev), če tekom treh let ni bilo nič na novo vloženega. Obresli za naložbe izseljencev do zneska Din 250.000 — pa so zvišane na 6%.

Avtobusna zveza Ljubljane s Sušakom.

Te dni je bila napravljena dobro uspela poskusna vožnja avtobusa, ki bo vzdrževal zvezo Ljubljane preko Kočevja in Delnic s Sušakom. Proga je dolga 151 km in bo stala vožnja 120 dinarjev (vlak III. razred 117 Din). Avtobus bo odhajal dnevno ob šestih zjutraj iz Ljubljane ter prispel popoldne na Sušak, od kjer se bo vračal dnevno ob 16. uri.

Uspeh semenogojke poslaja v Belincih.

Pridelek selekcioniranega žita na semenogojki poslaja v Bellincih (Prekmurje) znaša pri pšenici 12—13 q, pri rži pa 10—11 u na oral, dočim je povprečni pridelek neselekcioniranega žita pri kmetih 4—6 q na oral. Semenogojka poslaja ima vsled teh uspehov mnogo povpraševanj po semenskem žitu.

Bafa zgradi tvornico pri nas.

Te dni se mudi v naši državi zastopnik tvrdke Bafa, da prouči razmere ter najde primeren prostor za ustanovitev velike tovarne za čevlje. Iz narodnogospodarskega stališča je ustanovitev take tvornice pozdravljati, ker bi potem padel uvoz čevljev, ki znaša samo pri Bafi okoli 40 milijonov letno.

Ukinitev privatnih posredovalnic za delo.

Vsled objave zakona v »Službenih Novinah«, morajo tekom enega leta (do 7. julija 1931) ukiniti svoje poslovanje vse privatne borze dela in posredovalnice za službe ter ostanejo ti posli pridržani izključno le državnim borzam dela.

Jugoslovenska trgovska zbornica v New Yorku.

Na merodajnih mestih se proučuje načrt za ustanovitev naše trgovske zbornice v New Yorku, katere naloga bi bila: vzdrževati trgovske zveze in poiskati tržišča za naše izvozno blago v Ameriki.

Ukinitev nekaterih carin.

Finančni minister je izdal odlok o ukinitvi uvozne carine na krezolno kislino, natrijum, cijanid, cink, sulfat in acrolfat ter je to blago sedaj prosto uvozne carine.

Naša bombaževa industrija.

V Jugoslaviji imamo danes 9 bombaževih predilnic in 45 bombaževih tkalnic, dočim smo imeli leta 1921 le 4 predilnice in 11 tkalnic. Naša bombažna industrija se je pričela razvijati šele leta 1925 po uvedbi carinske zaščite.

Za kože divjačine,

posebno lisičje se zanima ugledna nemška tvrdka. Na kože ni nobene uvozne carine v Nemčiji. Interesenti naj se za pojasnila obrnejo na Zavod za pospeševanje zunanje trgovine v Beograd pod št. 3999.

Za ukinitve vizuma z Rumunijo.

Banatska Zbornica TOI je predložila vladi prošnjo, naj bi se z ozirom na novo trgovinsko pogodbo ukinil vizum na potnih listih za Rumunijo.

Nove tobačne tovarne.

V Monopolski upravi se vrše konference o zgradbi dveh novih, modernih tobačnih tovarn, od katerih se ima ena zgraditi v Mostarju, dočim za drugo še ni kraj določen.

Izvoz sliv.

Izgledi za letošnji izvoz sliv so zelo ugodni ter je bilo te dni odpravljenih že 50 vagonov tega pridelka iz Bosne in stare Srbije. Tudi za izvoz suhih sliv so izgledi ugodnejši kot lani.

Naši delavei v Francijo.

Dne 11. t. m. je iz Zagreba odpotovala v Francijo velika skupina naših delavcev, 400 po številu, večinoma iz Hrvatske in Dalmacije.

Odprava konkurzov.

Trgovska tvrdka »Tova«, d. z o. z. v Ljubljani. Konkurz odpravljen, ker se je sklenila prisilna poravnava.

Cvikl Stanko, trgovec, Dobrna. Konkurz odpravljen vsled sklepa prisilne poravnave.

Klančnik Marija, posestnica v Ojstriški vasi. Konkurz odpravljen, ker je vsa masa razdeljena.

Poravnava.

Omahen Mihael, trgovec, Višnja gora. V konkurznem postopanju je določen narok za staveitev predloga izboljšane poravnave na 12. september t. l. ob deveti uri pri Okrajnem sodišču v Višnji gori.

*So zdrava in rdeča ličeca moja,
ker mamica kuha mi kavico, PROJA!*

Po šlrnem svetu.

Prvi podatki avstrijske žetve.

Uradni podatki letošnje žetve v Avstriji kažejo v primerjavi z lanskim pridelkom sledečo žetev (v kvintalih)

	1930	1929
ozimna pšenica	3,120.000	3,018.000
rž	5,148.000	4,883.000
ječmen (ozimni)	145.000	138.000
ječmen letni	2,186.000	2,556.000

Po teh podatkih bi bila žetev pri vseh vrstah žita ugodnejša od lanske z izjemo letnega ječmena, ki izkazuje znatno manjši pridelok.

Slaba letina na Madžarskem.

Zadnja uradna poročila o madžarski žetvi kažejo povsod manjši pridelok, predvsem žito, zlasti oves je nazadoval skoraj za polovico; tudi krompir, sladkorna repa in vino izkazujejo manjši pridelok.

Slaba žetev v Angliji.

Dočim je v Ameriki žetev slabejša zaradi suše, je na Angleškem žito trpelo vsled nalivov in poplav ter računajo uradni podatki, da bo pridelok skoraj za polovico manjši od lanskega.

Cene na debelo še vedno padajo.

Indeks cen na debelo v svetu kaže v juliju zopet nazadovanje nasproti mesecu juniju:

	julij	junij
Zedinjene države	83·8	86·5
Francija	80·5	80·4
Anglija	77·5	78·6
Italija	61·4	63·2

Državni žitni kartel v Avstriji.

Po ponesrečenih pogajanjih za revizijo trgovinskih pogodb z ozirom na izvedbo povišanih carin za žito skušajo sedaj uvesti za inozemsko žito v Avstriji državno nakupovalnico, ki bi bila edina upravičena žito uvažati in ga potem oddajati domačim mlinskim podjetjem. Ker je tudi ta načrt v nasprotju z obstoječimi trgovinskimi pogodbami, bo gotovo naletel na proteste pogodbenih držav.

Rusko-italijanska trgovina.

Tudi pred sklepom nove trgovinske pogodbe je Italija živahno trgovala z Rusijo, dasiravno je bila njena trgovina vedno pasivna, ker je iz Rusije vedno več uvažala nego lja izvažala, kar nam dokazujejo sledeči podatki vrednosti uvoženega in izvoženega blaga (v milijonih lir) tekom zadnjih let:

	Uvoz v Rusijo	Izvoz iz Rusije
1925	148·5	67
1926	325·8	37·2
1927	340·5	32·5
1928	178·5	65·7
1929	340·5	70·6

Prva trgovinska pogodba je bila sklenjena leta 1924, ko je Italija priznala sovjetsko vlado. Sedanja trgovinska pogodba pa ima predvsem namen, dvigniti vrednost italijanskega uvoza v Rusijo.

Amerika znižuje cene avtomobilov.

V zvezi s povišanimi evropskimi uvoznimi carinami je večina ameriške avtomobilske industrije znižala cene za 10 odstotkov.

Svetovna žetev.

Po cenitvi ameriškega strokovnjaka Broomhall-a bo letošnja žetev pšenice celo večja od lanske, zlasti v Ameriki, ter ceni cel svetovni pridelek na 511 milijonov kvarterjev nasproti 486 lanskim. V poročilu pa ni upošteval nedoglednih posledic zadnje suše v Ameriki. Izredno dobra je letina v Kanadi, kjer pričakujejo celo 50% več pridelka kot lani.

Nasprotno pa je letošnji pridelek koruze zelo slab ter menda najslabši v zadnjih 20—30 letih.

Ako je njegova cenitev točna, smemo pričakovati naraščanje cen koruze, dočim bodo cene žita še naprej nestalne, dasiravno trenutno kažejo tendenco navzgor.

Posebno slabo utegnejo vplivati na žitne cene velike ruske ponudbe, ki je poslala opasen konkurent Kanadi, predvsem po ceni, pa tudi po kvaliteti.

Francija proti sovjetskemu uvozu.

Gospodarski krogi Francije so dvignili pokret proti uvozu sovjetskega blaga, ki ga ruska trgovinska agencija ponuja globoko pod vsako realno ceno in s tem škoduje domači trgovini. Tudi Francija je v svoji trgovini z Rusijo pasivna, ker je prelečeno lelo uvozila od tam za 33 milijonov dolarjev, izvoz v Rusijo pa kaže samo 10 milijonov dolarjev vrednosti.

Brezposelnost.

Zadnja statistika pokazuje zopet ogromno naraščanje števila brezposelnih v drugih državah.

Madžarska ima sedaj že 450.000 nezaposlenih, Nemčija pa 2,757.000 in število še vedno narašča, poleg tega pa so na vidiku nove omejitve dela in celo ustavitve obratovanja pri raznih velikih podjetjih.

Anglija išče tržišč na Daljnem vzhodu.

Te dni je odpoštovala iz Londona na japonsko in Kitajsko velika skupina gospodarskih strokovnjakov, da tam prouči možnosti za prodajo izdelkov angleške kovinarske in tekstilne industrije.

Ruska manufaktura na Balkanu.

Sovjeti so v Aleksandriji in v Carigradu nakopičili velike zaloge sukna z namenom, da ga plasirajo v državah na Balkanu za vsako ceno. Jugoslavija, Madjarska, Rumunija in Grčija so že zavzele svoje stališče proti uvozu, dočim se Bolgarija in Albanija še nista odločili, a bodeta po vsej priliki sledili vzgledu drugih držav.

Bolgarski izvoz jajc.

Bolgarija ima zelo razvito in vedno napredujoče perutninarstvo ter je v letošnjem prvem polletju izvozila 95.578 stofov jajc v zabojih po 1440, čijih vrednost je znašala 316 milijonov levov. Lansko leto v prvem polletju je bil izvoz znatno manjši (51.181 stofov), dasi ravno ni bila razlika na vrednosti izvoženih jajc vsled višje cene tako velika, ker je znašalo izkupilo 295.5 milijona levov.

Bolgarija najema posojilo.

Po izjavi generalnega ravnanja bolgarske Narodne banke se prične vlada pogajati z Mednarodno reparacijsko banko glede najema posojila v višini štirih milijard levov, ki jih namerava uporabiti za izboljšanje domačega gospodarstva.

Velik nakup poljedelskih strojev za Rusijo.

V Z. družinih državah Amerike so te dni Sovjeti sklenili nakup poljedelskih strojev v vrednosti 45 milij. dolarjev.

Trgovinska pogodba Rumunije z Anglijo.

ki urejuje medsebojne trgovske odnose in pomorsko vlovbo, je bila dne 3. t. m. podpisana v Londonu. Pogodba je sklenjena za dobo treh let.

Borzna poročila.

DENARSTVO.

Gibanje valute v tekočem tednu.

	Uradni tečaj	Prosti tečaj
	Din	Din
1 angleški funt	274.40	274.50
1 ameriški dolar	56.40	56.32
1 avstrijski šiling	8.—	7.97
1 belga	7.90	7.89
1 bolgarski lev	—41	—40
1 češkoslovaška krona	1.673	1.67
1 francoski frank	2.219	2.22
1 grška dragma	—731	—73
1 hol. goldinar	22.70	22.70
1 italijanska lira	2.954	2.96
1 madžarski pengő	9.90	9.90
1 nemška marka	13.50	13.47
1 poljski zlot	6.35	6.35
1 rumunski lej	—335	—35
1 švicarski frank	10.959	10.96
1 španska peseta	6.55	6.22
1 turška lira	26.80	26.80
1 argentinski pezos	20.50	20.50
1 danska krona	15.165	15.16
1 turška lira zlata	247.—	247.—
1 švedska krona	15.11	15.11
1 zlati frank	10.96	10.96
1 kanadski dolar	56.20	56.20
1 norveška krona	15.11	15.11

VREDNOSTNI PAPIRJI.

Državni papirji: Vojna škoda promptna 438—439, 7½% Blairovo posojilo 86.75—87.—, 8% Blairovo posojilo 97.25 do 98, investicijsko posojilo 88.25 do 88.75, tobačne srečke 40 ponudba, 7% posojilo Državne hipotekarne banke 86 do 86.80, 4½% bosanske agrarne obveznice 55—55.50, begluške obveznice 77—80.

Stanje neizpremenjeno.

Privatni efekti: Celjska 170, Ljubljanski kreditna banka 125, Prva hrvaška štedionica 910—915, Kreditni zavod 175, Združene papirnice Vevče 124 (povpraševanje), Ruše 280—300, Strojne tovarne 75, Narodna banka 8075, Trboveljska premogokopna 400 do 401, Union 191 do 191.50, Kranjska industrijska družba 288.

Nazadovali so papirji Narodne banke od 8250 na 8075. Ostali privatni papirji so čvrsti ter so narasle nekoliko delnice »Prašledione«, tudi papirji »Trboveljske« so se učvrstili.

Španska peseta se še vedno ni ustalila ter je tekom tedna zopet nazadovala od 6.28 na 6.22. Sicer položaj nespremenjen in dinar čvrst.

Tržna poročila.

Cene na zagrebški produktni borzi.

Na zagrebški produktni borzi so tekom tedna nekoliko padle cene čaja, jedilnega olja in kave, dočim je svinjska mast in riž za malenkost dražji.

Čaj: Ceylon o Peco 80—100, Morning 46—48, Panyong 62—64, Souchong 57 do 59.

Cokolada: za kuho 34—46.

Jajca (ekspororno blago v zabojih po 1440 komadov): štajerska 980—1030, hrvaška 900—940, bosanska 860—890.

Ječmenova kaša: baza št. 10 3—3.25.

Jedilno olje: domače, v sodčkih po 100 kg, 13.90—14.15, v sodčkih po 50 kg 14.15—14.40, v ročkah po 20 kg 13.65 do 13.90, marseillsko v ročkah in žel. sodčkih 21—22, »Soya« v žel. sodčkih 17—18.

Kava: Rio 33—37, Capitanía I. 34—35, Caracas 50—51, Centralamerica Special 36—37, Columbia 52—53, Costarica 54—56, Guatemala 52—53, Portorico 58—59, Rio tipa Newyork 33 do 33.50, Santos prima 36—37, Santos extraprima 39—40, Salvador 45—46, Salvador extra 48—50.

Mast svinjska: sodčki po 50 kg 20 do 20.50, po 100 kg 20.25—20.50, po 200 kg 20.50—21, ročke po 25 kg 19.50—20.

Slanina: soljena 21.30—21.90, sušena 23—23.50.

Riž: Burma II. 4.30—4.35.

V ostalem so cene neizpremenjene.

Cene živine v Ljubljani.

Cene na zadnjem živinskem trgu v Ljubljani so se gibale za kg žive teže: voli I. 10 Din, II. 9 Din, III. 8 Din; krave debele 5—7 Din, klobasarice 4—5 Din; teleta 14.50—15 Din.

Cene prašičev v Mariboru

so se na zadnjem sejmu gibale v višini 11—13 Din za kg žive teže ter 15—17 Din za kg mrlve teže.

Cene perutnine v Sarajevu.

Par piščancev 20—40 Din, par kokoši 36—50 Din, par rac 30—50 Din, par gosi 60—120 Din, par puranov 80—120 Din.

Cene živine v Zagrebu.

Zadnji živinski trg je bil precej živahen. Zlasti je bil velik dogon krav (604 glave) ter mladih prašičev (858 kom.).

Cene so bile vključno velikemu dogonu čvrste ter so večinoma šle celo navzgor.

Goveja živina: biki 9.25 Din za kg žive teže; krave mlekarice 2000 do 4500 Din komad, krave za meso 4.50 do 5 Din za kg žive teže; junice za rejo 2000 do 3700 Din komad, ja meso 9 do 10.50 Din; junci II. 6.50 do 7 Din; voli I. 10 do 11 Din, II. 8.50 do 9 Din, bosanski II. 6 do 7.50 Din; teleta živa 11 do 12 Din, zaklana 14 do 15 Din.

Konji: težki, tovorni par 8500—12.000 Din; lahki, vozni par 8000—9500 Din; kmečki par 5500 do 8000 Din; žrebeta do dveh let 1500 do 2000 Din komad; konji za meso Din 1.50 do 1.75 za kg žve teže.

Svinje, domače, pitane 11.50 do 12.50 Din, sremske, zaklane, 14 do 14.50 Din kg; pujski (odojki) 100 do 250 Din komad.

Seno in slama na zagrebškem trgu.

Detelja 70 do 80 Din, seno 45 do 60 Din, otlava 60 do 65 Din, slama 50 do 60 Din za 100 kg.

Naraščanje cen vina in grozdja v Franciji.

Z ozirom na dobro letino so šle pred trgatvijo cene vinu v Franciji nekoliko navzdol. Vsled deževja pa se je pojavila plesnoba, ki je znatno zmanjšala pridelek. Cene so šle za grozdje, kakor tudi za vino v zadnjih dneh znatno navzgor in povpraševanje še vedno narašča.

Jajca.

Povpraševanje za jajca se je pri nas zadnje dni nekoliko zmanjšalo. Dočim so se plačevala pred nekaj dnevi jajca po 1 Din komad, je zadnje dni padla cena na 90 par in še celo nižje.

Tudi v Berlinu je cena naših jajc nekoliko nazadovala ter se plačuje komad po 8—8¼ pfeniga.

Padec cen bombaža v Ameriki.

Pred obiranjem se je letošnji pridelek cenil nižje od lanskega. Uradni podatki o letošnjem pridelku pa izkazujejo znaten porast pridelka, vsled česar so cene v enem samem dnevu padle za 2 do 3:10 dolarjev pri bali.

Hmelj.

Cene v Žalcu se gbljejo med 550 do 600 Kč brez prometnega davka za 50 kilogramov.

Superfosfat cenejši.

Po pogajanjih med našimi združnimi zvezami in tvornicami superfosfata so se slednje odločile ili s cenami in plačilnimi pogoji nekoliko navzdol.

Gumi zopet cenejši.

Na londonske mirgu je cena surovega gumija zopet padla za 5 penc ter je sedaj najnižja, odkar trguje London z gumijem.

Žitni trg.

Pšenica: nova bačka: 80/81 kg, z 1% primesi, za promptno dobavo, mlevska voznina, slov. postaja, plačljivo v 30 dneh 242:50—245; — nova bačka: 79/80 kg, 2% primesi, promptna dobava, mlev. voznina, slov. postaja, plačljivo v 30 dneh 237:50—240; — nova bačka: 78/79 kg, 2% primesi, promptna dobava, mlevska voznina, slov. postaja, plačljivo v 30 dneh 232:50—235. — **Koruz:** bačka: zdrava, rešetana, suha, promptna dobava, plačljivo v 30 dneh 185—187:50. — **Ječmen:** novi spomladanski pivovarski: 69/70 kg, slov. postaja, promptna dobava, plačilo 30 dni 220—222:50; — novi ozimni: 66/67 kg, promptna dobava, slov. postaja, plačljivo v 30 dneh 185—187:50. — **Oves:** novi baranjske provenience: slov. postaja, dobava v prvi polovici avgusta, plačljivo v 30 dneh 210—215. — **Rž:** nova bačka: 72 kg, 2% primesi, promptna dobava, mlevska voznina, slovenska postaja, plačljivo v 30 dneh 170—172:50. — **Moka:** bačka nularica: iz stare pšenice, slov. postaja, plačljivo v 30 dneh 405—410; — bačka nularica iz nove pšenice, slovenska postaja, plačilo v 30 dneh 395—400.

Motvoz Grosuplje.

Lesni trg.

Italijanski tisk in naša lesna trgovina.

Beograjska »Politika« prinaša odgovor na izvajanja »Giornale di Friuli«, ki je nedavno trdil, da je naša lesna trgovina pred katastrofo vsled pojavljanja ruskega lesa na italijanskem tržišču.

»Politika« zavrača trditve o nazadovanju naše lesne trgovine z izvoznimi podatki za lansko in letošnje prvo četrtletje. Lani, ko se je lesna trgovina smatrala za ugodno, smo izvozili v prvem četrtletju 282.343 ton gradbenega lesa v vrednosti 247:6 milijonov dinarjev; letos pa smo v prvem četrtletju izvozili 325.853 ton gradbenega lesa v vrednosti 333:8 milijonov dinarjev, dasiravno še naša trgovinska pogodba s Španijo ni prišla do veljave, največ zaradi nestalne španske valute in navzlic ruski konkurenci.

Ker je les naš glavni izvozni predmet za Španijo in je to trgovino doslej posredovala Italija, je izven dvoma, da se naš izvoz v Španijo po stabilizaciji valute razvije na veliko višino.

Nazadovanje lesnega izvoza v skandinavskih državah.

Ruski les je močno škodoval lesnemu izvozu skandinavskih držav, ki so imele glavnega odjemalca v Angliji. Tako je tekom sedmih mesecev nazadoval izvoz voz lesa iz Finske od 860.000 standardov lani na samo 630.000 standardov letos. Švedski izvoz je v istem času nazadoval od 335.000 na 245.000 standardov.

Pobijanje gozdnih škodljivcev.

V gozdovih srednje Bosne je napravil lubadar letos ogromno škodo ter računajo, da je uničen nad milijon kubičnih metrov smrekovine. Ministrstvo za šume in rude je odločilo vsoto 13 milijonov dinarjev za pobijanje tega škodljivca ter odpremilo na ogrožena mesta posebno komisijo, ki bo proučila načrt za pobijanje te bolezni.

Tudi hrastovi gozdovi v Slavoniji trpe vsled napada gubarja, ki ga prično uničevali s kafranov.

Izjemna tarifa za izvoz drv v Italijo.

V izjemni tarifi št. 125 so zapopadene tudi znižane tarife za izvoz drv v Italijo z veljavnostjo do 30. septembra, za vsako tovarno pošiljko, od katere se plača najmanj 10 tonska vozarinska pristojbina.

Interesi za bosansko hrastovino.

Na zadnji dražbi hrastovih gozdov v Prnjavoru je bila vzklicena cena 108 Din za m³ hrastovega tehničnega lesa in 12 Din za m³ drv. Blago je bilo prodano po 212 Din tehnični les in po 12 Din drva.

Prodaja lesa iz državnih gozdov.

Dne 20. in 23. t. m. se vrši v Ljubljani pri Direkciji šum licitacija za prodajo lesa, lubja in drv. Pogoji pri Zbornici TOI.

DOBAVE:

275 m³ mehkega jamskega lesa nabavi direkcija državnega rudnika Zabukovca pri Celju. Pismene ponudbe do 21. t. m. Pogoji pri omenjeni direkciji.

300 m³ jamskega lesa nabavi direkcija državnega rudnika v Velenju. Ponudbe do 18. t. m. Pogoji pri imenovani direkciji.

1980 komadov zabojev nabavi do 26. t. m. sanitetno skladišče v Zemunu. Pogoji pri Zbornici TOI v Ljubljani.

500 komadov hrastovih pragov nabavi do 21. t. m. direkcija državnega rudnika Zabukovca pri Celju. Pogoji pri isti direkciji.

LJUBLJANSKA LESNA BORZA.

Promet na ljubljanski lesni borzi je še vedno slab. Nekaj več zanimanja se kaže za drva spričo bližajoče se sezone in izvoznih tarifnih ugodnosti.

Cene so iste kot smo jih javili v predzadnji številki.

Povprašuje se po sledečem blagu:

Za jamske svrhe: 300 km. bor. drogov 2-00 ali 2-10 m od 17 do 22 cm v sredini, 300 kom. bor. drogov 2-50 m od 18 do 22 cm v sredini, 1000 kom. bor. neobrobjenih plohov 2-00 ali 1-60, 1-80, 2-00 m dolžine, od

35 mm (kub. za 32 mm) od 18 cm naprej, I., II., III. monte sveže blago. Franko vagon nakladalna postaja.

Lipovi plohi I., II. od 40 do 100 mm, od 2 m naprej, od 18 cm naprej. Cena franko vagon nakladalna postaja.

Rezani trami na živ rob: 4 komade 18/18 cm od 4-00 m, 7 komadov 18/25 cm od 7-00 m, 2 komada 24/30 cm od 6-50 m, 4 komade 24/30 cm od 7-00 m, 4 komade 30/30 cm od 8-00 m, vagon bi se kompletiral z deskami ali s trami. Cena franko vagon nakladalna postaja.

Ivagon neobrobjene bukovine v sledečih dimenzijah: Debelina ca. 5 m³ 27 mm, 5 m³ 60 mm, 5 m³ 70 mm, dolžine od 3 m naprej, širine od 20 cm naprej z malo 19/19 cm, I., II. in III., dobava naj bi se vršila v roku dvajsetih dni od dneva zaključka. Cena franko vagon Sušak. Plačljivo proti akreditivu.

Večja množina hrastovih cepanic in okroglic, izključene so drobne pa tudi predebele klade. Cena naj se glasi franko vagon Sušak pristanišče, ker je roba namenjena za prekomorja.

1 vagon smrekovih desk III., 4 m dolžine, 35 mm debeline, širina od 25 do 40 cm.

1 vagon III., 4 m dolžine, 15 mm debeline, širina od 25 do 40 cm, po možnosti naj bodo debeline reducirane, k enemu vagonu bi se določilo 50 moralov 78/78 in 50 komadov 98/98 mm, dobava takojšnja.

Smrekove deske: 10 m³ 24 mm šir. 25, 28, 30, 33, 36, 38, 40 z malo 19 in 22 cm; 16 m³ 18 mm 25, 28, 30, 33, 36, 38, 40 z malo 19 in 22 cm; 14 m³ 12 mm 19, 22, 25, 28, 30, 33 cm, po možnosti vsake širine enaka količina, forsiranje 36 cm blago I/II z 10/15 % jelke. Cena naj se glasi franko vagon Sušak pristanišče. Vezava 24 mm po 3 kom., 18 mm po 4 kom., 12 mm po 5 kom., roba paralelna, dobro oštucana, rezana na živ rob. Plačljivo potom akreditiva.

Bukove sveže hlode, ravne rasti, s srednjim premerom 15 cm naprej, dolžina od 1 m naprej. Cena franko vagon meja Postojna tr.

Bukovi remeljčki, brez napak in razpok, v sledečih dimenzijah: 70 cm ali večkrat (multipli) 7×7 cm. Cena franko vagon meja Postojna.

1 vagon lepih hrvaških neobrobjenih hrastovih plohov, kot sledi: 5 m³, 60 mm, dolžina 3-50 m naprej; 4 m³ 40 mm, dolžina 3-50 m naprej; 5 m³, 27 ali 30 mm, dolžina 3-50 m naprej, vse la brez grē in suha roba. Blago bi se odprenilo do 15. prihodnjega meseca. Cena naj se navede franko vagon meja Postojna tranzit.

Več vagonov tramov, uso Trst, blago zdravo in suho, dimenzije 5/6, od 4 do 12 m dolžine, dolžinska medija 7 m. — Cena franko vagon nakladalna postaja.

Ne pozabite poravnati naročnino!

**Trgovci, nabavljajte svoje potrebščine pred vsem pri
tvrdkah, ki z oglasi pod-
pirajo vaš tisk!**

»Tribuna« F. B. L., tovarna dvokoles
in otroških vozičkov. Ljubljana, Kar-
lovska cesta št. 4 Prodaja na obroke!

Najboljše med najbolj-
šim vrvarskim blagom
se izdeluje v
Grosupljem.

Varstvena znamka ga-
rantira za izbrano, ne-
prekosljivo kvaliteto. To
je blago, ki bode zado-
voljilo Vaše odjemalce,
a Vam zagotovilo tra-
jen dober zaslužek, ki
ga dajejo le zadovoljni
odjemalci. — Poskusite
tudi Vi!

Obvestilo!

MANUFAKTURNA VELETRGO-
VINA R. MIKLAUC, »Pri Škofu«,
Ljubljana, katera obstoja že preko
60 let in razprodaja na debelo in
drobno manufakturno, sukneno in
vse v to stroko spadajoče blago, na-
znanja svojim cenj. odjemalcem, ka-
kor tudi vsem gg. trgovcem, ki kri-
jejo svojo zalogo v Ljubljani, da je
povečala svoje trgovske lokale v celo
prvo nadstropje.

Tvrdka drži na zaogi samo blago
iz priznanih najboljših svetovnih to-
varn v veliki izbiri in najnovejših
vzorcih; cene so vsled prvovrstnih
zvez jako ugodne. Zaloga se lahko
vsak čas neobvezno ogleda.

Za mnogobrojen obisk se priporoča
cenj. občinstvu tvrdka

R. MIKLAUC

»PRI ŠKOFU« — LJUBLJANA

Lingarjeva — Medarska ulica — Pred Škofijo

GOSPODJE TRGOVCI!

PRIPOROČAJTE VAŠIM CENJ.
ODJEMALCEM NAŠO PRAVO

KOLINSKO CIKORIJO!

VELETRGOVINA KOLONIJALNE IN ŠPECERIJSKE ROBE
IVAN JELAČIN, LJUBLJANA

ZALOGA SVEŽE PRA-
ŽENE KAVE, MLETIH
DIŠAV IN RUDNINSKE
VODE

TOČNA IN SOLIDNA
POSTREŽBA!

ZAHTEVAJTE CENIK!

Lasnik: Konzorcij za izdajo strokovnega tednika »Mali trgovec«. Za konzorcij in ured-
ništvo: Lojze Zajc. Za tiskarno »Merkur«: Olfmar Michálek, oba v Ljubljani.